จารุจิตต์ ศิริภักดิ์ : การศึกษาสัญญาณนิวตริโนจากการประลัยของสสารมืดสาหรับการ ทดลอง JUNO (A STUDY OF NEUTRINO SIGNAL FROM DARK MATTER ANNIHILATION FOR JUNO EXPERIMENT) อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.นวลวรรณ สงวนศักดิ์, 61 หน้า.

สสารมืดมีบทบาทสำคัญในการก่อตัวของโครงสร้างขนาดใหญ่ในจักรวาลซึ่งอนุภาคสสาร มืดที่ใช้ในการตรวจจับในปัจจุบันคือ Weakly Interacting Massive Particles (WIMPs) โดย คุณสมบัติของมันได้มาจาการสังเกตการณ์ทางคาราศาสตร์ อนุภาคชนิดนี้จะมีอันตรกริยาอย่างอ่อน กับอนภาคอื่นและสามารถสร้างอนุภาคในแบบจำลองมาตรฐาน เช่น $au^- au^+, u\overline{u}, e^-e^+$ เป็นต้น ผ่าน การสลายตัวหรือการประลัยของตัวมันเอง ในการศึกษาครั้งนี้เราจะใช้ค่าภาคตัดขวางของการ ประลัยกันของ WIMPs = $3 \times 10^{-26} cm^3/s$ และกำหนดให้มวลของ WIMPs และความหนาแน่นของ WIMPs เป็นตัวแปรอิสระและยังสนใ<mark>จ</mark>แก่อนุ<mark>ภ</mark>าคนิวตริโนในสถานะสุดท้ายที่ได้จากการประลัยกัน ของ WIMPs ที่ถูกจับไว้ในใจกลางของควงอาทิตย์โดยใช้ซอฟท์แวร์ WimpSim ในการจำลอง สเปกตรัมของนิวตริโน โดยกาดหวังว่า Jiangmen Underground Neutrino Observatory (JUNO) อาจจะตรวจจับมันได้ จำ<mark>นว</mark>นของเหตุการณ์ของมันจะขึ้นอยู่กับมวลของ WIMPs และค่า ภาคตัดขวางแบบพิจารณาสปินของสสารมืดและโปรตอน $\left(\sigma_{_{\chi
ho}}^{\scriptscriptstyle SD}
ight)$ โดยกำหนดให้ความหนาแน่น ของ WIMPs ในบริเวณระบบสุริยะเท่ากับ 0.3 GeV/cm³ และความเร็วของ WIMPs = 270 km/s การ ทคลอง JUNO ที่ระดับ 2 σ เมื่อทำการทคลองอย่างน้อย 5 ปี จะสามารถวัดค่า $\sigma^{_{SD}}_{_{\chi\rho}}$ อยู่ที่ประมาณ 7.8 × 10⁻⁴⁰ cm² สำหรับ WIMPs มวลระหว่าง 10 - 20 GeV โดยพิจารณาผลของการประลัยกันของ สสารมืดแล้วเกิด v, v, ทั้งนี้เราต้องการศึกษาผลของสัญญาณของนิวตริ โนพวกนี้รวมเข้ากับ โครง ร่างซอฟต์แวร์ของ JUNO เพื่อทำการเปรียบเทียบสัญญาณนี้ด้วยนิวตริ โนที่มาจากปฏิกิริยาฟิวชันที่ เกิดขึ้นในใจกลางควงอาทิตย์และนิวตริโนจากชั้นบรรยากาศบนตัวตรวจจับ JUNO พบว่านิวตริโน ที่มาจากปฏิกิริยาฟิวชันสามารถแยกออกจากสัญญาณของเราได้ จากสเปกตรัมพลังงานและ พลังงานที่เกิดขึ้นเมื่อนิวตริ โนชนเข้ากับตัวตรวจจับ JUNO แต่เรายังไม่สามารถแยกนิวตริ โนจาก ้ชั้นบรรยากาศได้ เนื่องจากมีการกระจายตัวของพลังงานและสัญญาณต่าง ๆ บน PMTs ที่คล้ายกัน แต่เรากาดหวังว่าการทำ vertex reconstruction อาจจะช่วยสามารถอธิบายได้

สาขาวิชาฟิสิกส์ ปีการศึกษา 2561 ลายมือชื่อนักศึกษา <u>Januchit</u> Siripak ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา <u>N. Sanguannan</u> ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม <u>Metro Kaye</u>

JARUCHIT SIRIPAK : A STUDY OF NEUTRINO SIGNAL FROM DARK MATTER ANNIHILATION FOR JUNO EXPERIMENT. THESIS ADVISOR : NUANWAN SANGUANSAK, Ph.D. 61 PP.

NEUTRINO/DARK MATTER/WIMPS/JUNO EXPERIMENT

Dark matter (DM) plays a major role in the large-scale structure formation of the universe. The leading candidate for DM particle is generally called Weakly Interacting Massive Particles (WIMPs) for its properties inferred from cosmological observations. Such DM particle would only interact via weak interaction and could decay or self-annihilate into other standard model particles such as $\tau \overline{\tau}, u \overline{u}, e^- e^+$, three flavor $\nu \overline{\nu}$. The thermal relic model predicts an upper limit of WIMPs annihilation cross section of $3 \times 10^{-26} cm^3/s$ which is independent of the mass and such value has been ruled out for low mass DM particle $< \sim 10$ GeV. We focus on the final-state neutrino particles from solar-captured WIMPs annihilation and expected signals at the Jiangmen Underground Neutrino Observatory (JUNO). The number of these events is related to the annihilation channel, mass of WIMPs, and spin–dependent WIMPs–proton interaction cross section ($\sigma_{\chi p}^{SD}$) by using local WIMPs density = $0.3 \text{ GeV}/cm^3$ and WIMPs dispersion velocity = 270km/s. We found that the JUNO 5–years 2σ sensitivities is $\sigma_{\chi p}^{SD} = 7.8 \times 10^{-40} cm^2$ for WIMPs in the mass range 10–20 GeV from $\nu_{\tau}\overline{\nu}_{\tau}$ channel. Moreover, We integrate these neutrino signal resulting from captured WIMPs annihilation inside the solar core which is simulated by the WimpSim package to JUNO software framework for the detector simulation in order to compare these signal with the expected solar and atmospheric neutrino. Using the energy spectrum and deposited energy, the solar neutrino can be distinguished from the DM signal but the atmospheric signal requires further investigations. For example, vertex reconstruction could be used to distinguish these different signal origins.

School of Physics Academic Year 2018

Student's Signature Foruchit Siripak	
Advisor's Signature N. Sangeransa?	
Co-advisor's Signature	